

**PLAN FOR GJENNOMFØRING AV
FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT**

2008 - 2011

- FLATANGER KOMMUNE -

2008

Trøndelag IKS

Innholdsfortegnelse

1	Bakgrunn og formål med forvaltningsrevisjon	2
2	Om planlegging av forvaltningsrevisjon	2
3	Hvordan analysen er utført – identifisering av risikoområder	2
3.1	Eksempler på risiki	3
3.2	Identifisering av risikoområder	3
3.3	Kriterier for valg av prosjekt.....	3
4	Risikoområder i Flatanger kommune – forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt	4
4.1	Flatanger kommune som arbeidsgiver	4
4.2	Innkjøpsrutiner og bruk av anbud	4
4.3	Evalueringspakke for ungdom”	5
4.4	Ethiske retningslinjer	5
4.5	Tjenestetilbudet i en sektor/enhet	5

1 Bakgrunn og formål med forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er et viktig verktøy for å føre tilsyn og kontroll med kommunens forvaltning og de resultater som oppnås. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.

Forvaltningsrevisjon blir satt i gang for å redusere risiko for avvik, peke på utfordringer og eventuelt gi forslag til forbedringer på utvalgte områder. Vår ambisjon er å levere forvaltningsrevisjonsprosjekt som har nytteverdi for politikerne, administrasjonen og innbyggerne.

2 Om planlegging av forvaltningsrevisjon

Ifølge forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 10, skal det minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeides en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. KomRev Trøndelag IKS har gjennomført en overordnet analyse av Flatanger kommunes virksomhet og presenterer på bakgrunn av denne forslag til plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2008-2011.

Plan for forvaltningsrevisjon skal vedtas av kommunestyret. Ifølge forskriften kan kommunestyret delegere til kontrollutvalget å gjennomføre endringer i planen i løpet av planperioden. Vi anbefaler at kontrollutvalget blir delegert slik myndighet.

I forbindelse med opprettelsen av KomRev Trøndelag IKS ble begrepet minimumsrevisjon utredet. Dette innebærer at det ble laget et anslag på antall timer revisjon, inkl. forvaltningsrevisjon, per kommune per år. For Flatanger kommunes vedkommende er det lagt opp til et estimat på 160 timer til forvaltningsrevisjon per år. Avhengig av omfanget på prosjektene, innebærer dette normalt 1 prosjekt som løper over 2 år. Det betyr at man innenfor planperioden ikke nødvendigvis vil gjennomføre alle prosjektene som er foreslått i avsnitt 4 i planen.

Forvaltningsrevisjonsprosjekt i selskaper hvor kommunen har eierinteresser blir ikke omtalt i denne rapporten, men omtales i en egen plan for selskapskontroll.

3 Hvordan analysen er utført – identifisering av risikoområder

Plan for forvaltningsrevisjon bygger på en overordnet analyse av kommunens virksomhet, ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger. Selve begrepet *overordnet analyse* indikerer at analysen må ta utgangspunkt i kommunens virksomhet på et overordnet plan. Hensikten er å identifisere områder der det er risiko for vesentlige avvik når det gjelder måloppnåelse, produktivitet, økonomi og regelverk.

3.1 Eksempler på risiki

Eksempler på risiki kan være:

- Risiko for at kvaliteten på en tjeneste ikke er god nok
- Risiko for at kommunen på et område ikke tilfredsstillter lovpålagte krav
- Risiko for at ressursene ikke utnyttes godt
- Risiko for at kommunen ikke oppfyller mål fastsatt av kommunestyret
- Risiko for at økonomistyringen ikke er tilfredsstillende

3.2 Identifisering av risikoområder

Identifisering og utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekt er viktig slik at ressursene settes inn på de riktige områdene, og kommunen får prosjekt med høy nytteverdi. For å identifisere risikoområder har vi gått fram på følgende måte:

- Kontrollutvalget er bedt om å komme med innspill til prosjekt/områder vi bør se nærmere på.
- Vi har analysert kommunens nøkkeltall i KOSTRA-databasen og sammenliknet disse med nøkkeltall for andre kommuner, samt utvikling over tid. Vesentlige avvik i forhold til sammenliknbare kommuner eller store svingninger over tid, er faktorer vi tar hensyn til når vi anbefaler områder for nærmere revisjon.
- Sentrale kommunale dokumenter (økonomiplan, budsjett, årsmelding, driftsrapporter, saker til kommunestyret) er gjennomgått.
- Vi har gjennomført samtale med rådmannen om hvilke utfordringer og mulige risiki kommunens virksomhet står overfor. Samtidig er rådmannen gitt anledning til å komme med innspill til konkrete prosjekt.
- Erfaringer fra tidligere forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon ligger til grunn for våre vurderinger om hvilke prosjekt som bør gjennomføres fremover.

3.3 Kriterier for valg av prosjekt

Følgende kriterier er lagt til grunn for valg og prioritering av prosjekt:

- Der det er størst risiko for at kommunen ikke fungerer ”optimalt” i forhold til måloppnåelse, produktivitet, økonomi, regelverk osv.
- Forhold av stor konsekvens og sannsynlighet (økonomisk, samfunnsmessig, menneskelig, miljømessig osv.).
- Tiltak som begrenser risikoen (f. eks der fylkesmannen har tilsyn eller at kommunen selv har gode interne kontrollrutiner).
- Ved en konkret utvelgelse av prosjekt har vi også vurdert nytteverdien i forhold til forventet ressursbruk ved å gjennomføre prosjektet. Der vi har funnet flere likhetstrekk mellom flere kommuner vi reviderer, er de foreslått likelydende prosjekt/tema.

4 Risikoområder i Flatanger kommune – forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt

Vi gir i dette avsnittet en utfyllende begrunnelse for foreslåtte prosjekt. Det er opp til kontrollutvalget å prioritere rekkefølgen på prosjektene. Vi gjør også oppmerksom på at kontrollutvalget og kommunestyret står fritt til velge prosjekt som ikke er listet opp i denne planen.

Vi presiserer at de foreslåtte problemstillingene under hvert tema kun er forslag til *mulige* vinklinger på prosjektene.

4.1 Flatanger kommune som arbeidsgiver

Den viktigste ressursen i Flatanger kommune er de ansatte. Kommunen arbeider med et målstyrt omstillingsarbeid der ett av hovedmålene er å få i gang prosesser for myndiggjorte og ansvarliggjorte medarbeidere. En slik omstilling er krevende innenfor de gjeldende økonomiske rammer og det gir konsekvenser for ansatte blant annet med tanke på mulighet for vedlikehold og videreutvikling av kompetanse. Nytt mønster og nye krav i innbyggernes etterspørsel av kommunal tjenester og endret befolkningssammensetning vil påvirke behovet for kompetanse og nyrekruttering av ansatte.

Kommunen opplever også at sykefraværet igjen er stigende og opplever økte problemer med å rekruttere kompetanse innenfor skole og helse.

Med dette som bakteppe kan prosjekter som omhandler Flatanger kommune som arbeidsgiver være aktuelle for forvaltningsrevisjon. Vi vil her kunne ha ulike innfallsvinkler:

- Sykefravær og inkluderende arbeidsliv
- Hvordan praktiseres personalpolitikk i Flatanger kommune?
- På hvilken måte oppdateres og fornyes kompetansen hos kommunens ansatte; herunder også hvordan er forholdet mellom kompetanse og arbeidsoppgaver?
- Hvordan håndterer kommunen arbeidet med å rekruttere nyansatte?

4.2 Innkjøpsrutiner og bruk av anbud

Innkjøpsområdet har generell høy økonomisk risiko i kommunesektoren. Ny lov om offentlige anskaffelser trådte i kraft fra 01.01.07. Med disse regelendringene kan de økonomiske konsekvensene ved å bryte regelverket bli store. KOFA (Klagenemda for offentlige anskaffelser) kan ilegge overtredelsesgebyr på inntil 15 % av anskaffelsens verdi dersom nemda finner at det er foretatt en ulovlig direkteanskaffelse. Samtidig er det knyttet økonomisk risiko til at innkjøp ikke blir foretatt på mest kostnadseffektive måte. Ifølge Forsynings – og administrasjonsdepartementet er en hyppig årsak til brudd på anskaffelsesregelverket mangel på kunnskap.

I 2007 kjøpte Flatanger kommune varer og tjenester til drift for ca 15 millioner kroner. Offentlige anskaffelser har derfor stor betydning for effektiviteten og ressursbruken i

kommunen. Budsjettet for 2008 viser relativt stor investeringsaktivitet, blant annet med utbygging av Utvorda skole, prosjekter på kommunale veger, ferdigstilling av Flatangerhallen og Utvorda havn.

Konkurransene (kjøpene) utlyses og kommunen inngår selvstendige kjøpsavtaler. I et slikt prosjekt kan det være aktuelt både å se på om innkjøp er i tråd med inngåtte avtaler og det kan være aktuelt å følge en anbudsprosess. Aktuelle problemstillinger kan være:

- Gjennomføres kommunens innkjøp i tråd med gjeldende regelverk?
- Tilfredsstiller en utvalgt anbudsprosess kravene i lov og forskrift?
- Følge og eventuelt evaluere et konkret investeringsprosjekt - har kommunen tilfredsstillende rutiner for gjennomføring av byggeprosjekt?

4.3 Evaluering av ”startpakke for ungdom”

Flatanger kommune har et uttalt ønske om å fremstå som en attraktiv bokommune for kvinner og småbarnsfamilier. Ved siste måling hadde kommunen et fødselsunderskudd med opplevde likevel balanse i inn – og utflyttinga. Trendene tilsier at det er sannsynlig at folketallet fortsatt synker. Ett av virkemidlene som kommunen har tatt i bruk for å motvirke denne trenden er å innføre en startpakke for ungdom. Ordningen ble innført i 2006. I 2007 ble det innvilget 10 søknader innenfor ordningen, og en familie har flyttet til Flatanger som resultat av ordningen.

En evaluering vil kunne sette søkelyset på ulike sider av prosjektet:

- Er ”startpakke for ungdom” et effektivt virkemiddel for å nå målsettingene for prosjektet?
- Står bruk av økonomiske ressurser i forhold til oppnådd effekt?

4.4 Etske retningslinjer

Flatanger kommune har i arbeidet med ny lederplattform hatt fokus på omdømmebygging. Et sentralt stikkord her er etiske retningslinjer. I kommunens personalreglement (sist endret 27.11.07) er det ikke tatt inn noen bestemmelser om etiske retningslinjer, men disse er en del av arbeidsgiverpolitiske retningslinjer i kommunen.

Dersom omdømmebygging og etiske retningslinjer skal være et effektivt verktøy for Flatanger kommune er det viktig at alle ansatte hele tiden er bevisste på etiske problemstillinger og kjenner til kommunens retningslinjer.

Aktuelle problemstillinger kan være:

- Hvordan er de etiske retningslinjene for Flatanger kommune fulgt opp og brukt?
- I hvor stor grad er de etiske retningslinjene kjent blant alle ansatte ?
- Hvilke tiltak er satt i verk for å gjøre retningslinjene kjent?
- Blir retningslinjene etterlevd?
- Er det etablert kontrollrutiner som sikrer at etiske retningslinjer etterleves?

4.5 Tjenestetilbudet i en sektor/enhet

I 2007 ble det for første gang gjennomført en spørreundersøkelse blant kommunens innbyggere for å få vurdert graden av tilfredshet med alle deler av kommunens tjenestetilbud. Når grad av tilfredshet med et tjenestetilbud skal vurderes, vil en sentral problemstilling være

hvilke forventinger publikum har til tjenesten og hvordan kommunen har lagt til rette for at forventningsnivå og tilbud kan avstemmes og balanseres. Det vil være naturlig at et forvaltningsrevisjonsprosjekt som omhandler tjenestetilbud tar utgangspunkt i denne undersøkelsen og aktuelle problemstillinger vil kunne være:

- Hvordan forbereder Flatanger kommune seg på endrede behov i befolkningen?
- Kommunens enheter benytter i ulik grad service-erklæringer. Er det variasjoner mellom brukertilfredshet mellom enheter som benytter service-erklæringer og enheter som ikke benytter service-erklæringer?

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON STEINKJER KOMMUNE

Nr.	Prosjektnavn	Aktuelle problemstillinger
	Flatanger kommune som arbeidsgiver	<ul style="list-style-type: none"> • Sykefravær og inkluderende arbeidsliv • Hvordan praktiseres personalpolitikk i Flatanger kommune? • På hvilken måte oppdateres og fornyes kompetansen hos kommunens ansatte; herunder også hvordan er forholdet mellom kompetanse og arbeidsoppgaver? • Hvordan håndterer kommunen arbeidet med å rekruttere nyansatte?
	Innkjøpsrutiner og bruk av anbud	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføres kommunens innkjøp i tråd med gjeldende regelverk? • Tilfredsstillende en utvalgt anbudsprosess kravene i lov og forskrift? • Følge og eventuelt evaluere et konkret investeringsprosjekt - har kommunen tilfredsstillende rutiner for gjennomføring av byggeprosjekt?
	Evaluering av "startpakke for ungdom"	<ul style="list-style-type: none"> • Er "startpakke for ungdom" et effektivt virkemiddel for å nå målsettingene for prosjektet? • Står bruk av økonomiske ressurser i forhold til oppnådd effekt?
	Etiske retningslinjer	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan er de etiske retningslinjene for Flatanger kommune fulgt opp og brukt? • I hvor stor grad er de etiske retningslinjene kjent blant alle ansatte ? • Hvilke tiltak er satt i verk for å gjøre retningslinjene kjent? • Blir retningslinjene etterlevd? • Er det etablert kontrollrutiner som sikrer at etiske retningslinjer etterleves?
	Tjenestetilbudet i en sektor/enhet	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan forbereder Flatanger kommune seg på endrede behov i befolkningen? • Kommunens enheter benytter i ulik grad service-erklæringer. Er det variasjoner mellom brukertilfredshet mellom enheter som benytter service-erklæringer og enheter som ikke benytter service-erklæringer?

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON STEINKJER KOMMUNE

--	--	--